Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16974

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i (AYKÖ), ?ener Büyüköztürk taraf?ndan 1997 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin akademik veya profesyonel ba?lamlarda ara?t?rma yapma sürecine kar?? duyduklar? endi?e ve kayg? düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in tek boyutlu bir yap?ya sahip oldu?unu göstermi? ve 12 maddeden olu?maktad?r. Yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u kan?tlanm?? olup, bu alanda yap?lan ara?t?rmalar için güvenilir bir araç olarak kabul edilmektedir. Ölçe?in derecelendirmesi 5'li Likert Ölçe?i format?nda gerçekle?tirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ara?t?rma Kayg?s?, Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, ?ç Tutarl?l?k, Geçerlik, ?ener Büyüköztürk

Yazarlar

?ener Büyüköztürk

Amaç

Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i (AYKÖ)'nin temel amac?, bireylerin bilimsel ara?t?rma süreçlerine yönelik ya?ad?klar? olumsuz duygusal tepkileri ve kaç?nma e?ilimlerini belirlemektir. Bu ölçek, özellikle lisansüstü e?itim gören ö?rencilerin veya ara?t?rma yapmas? beklenen profesyonellerin, ara?t?rma yapmaya ba?lama, sürdürme ve sonuçland?rma a?amalar?ndaki kayg? düzeylerini nicel olarak ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, kayg? düzeylerinin azalt?lmas?na yönelik e?itim programlar?n?n planlanmas?nda kritik rol oynamaktad?r.

Yap?

AYKÖ, "Ara?t?rmaya Yönelik Kayg?" ad? verilen tek bir psikolojik yap?y? ölçmek üzere geli?tirilmi?tir. Bu yap?, ara?t?rma sürecinin karma??kl???, istatistiksel analiz yöntemleri, akademik ba?ar? beklentisi ve sonuçlar?n ba?ar?s?z olma ihtimaline kar?? duyulan yo?un endi?eyi kapsamaktad?r. Ölçek, bu kayg?n?n genel düzeyini yans?tan 12 maddeden olu?maktad?r.

Ölçe?in temel ald??? bu yap?, bireyin ara?t?rma yapmaktan kaç?nmas?na veya ara?t?rma görevlerini ertelemesine neden olan bili?sel ve duygusal bile?enleri içermektedir. Bu nedenle, ölçek maddeleri genellikle ara?t?rma yapmaya kar?? isteksizlik, zorunluluk hissi ve olumsuz duygusal yüklenme gibi durumlar? hedef almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i (AYKÖ)'nin psikometrik geçerlik çal??malar? kapsam?nda öncelikle içerik geçerli?i incelenmi?tir. ?çerik geçerli?i, bir ölçe?in ölçmek istedi?i kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini gösteren temel bir geçerlik türüdür.

Bu geçerlik türü, Büyüköztürk (1997) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?nda, alan?nda uzman ki?ilerin görü?lerine dayal? olarak sa?lanm??t?r. Uzman görü?ü, ölçek maddelerinin ara?t?rmaya yönelik kayg? yap?s?n? yeterince kapsay?p kapsamad???n?n belirlenmesinde merkezi bir rol oynam??t?r. Bu yöntemle, ölçe?in amac?na uygunluk düzeyi kan?tlanm??t?r.

Güvenirlik

AYKÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde tutarl? ve istikrarl? sonuçlar verdi?ini göstermek amac?yla yap?lm??t?r. Ölçe?in iç tutarl?l?k düzeyi, yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s? ile hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda Alpha güvenirlik katsay?s? de?eri **.93** olarak bulunmu?tur. Psikometrik standartlara göre .90 üzerindeki bir katsay?, mükemmel düzeyde iç tutarl?l??a i?aret eder. Bu yüksek de?er, Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i'nin maddelerinin homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir uyum sergiledi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal özellikleri incelendi?inde, AYKÖ'nün **tek boyutlu** bir yap? sergiledi?i belirtilmi?tir. Bu durum, 12 maddenin tamam?n?n, Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? ad? verilen temel ve tek bir faktör alt?nda topland???n? göstermektedir. Tek boyutluluk, ölçek puanlar?n?n yorumlanmas?n? kolayla?t?rarak, ara?t?rmac?lara genel kayg? düzeyini gösteren tek bir toplam puan kullanma imkan? sunar.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri ve Akademik Çal??anlar

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim Düzeyi)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirilmesi, yüksekö?retim kurumlar?nda ara?t?rma yapma yükümlülü?ü veya beklentisi olan bireylerin kayg?lar?n? ölçmek üzere yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir. Yan?t seçenekleri ?u ?ekildedir: (1= **Hiç Kat?lm?yorum** - 5= **Tamamen Kat?l?yorum**).

Anahtar Kelimeler

Ara?t?rma Metodolojisi, Akademik Performans, Kayg? Düzeyi, Ölçek Puanlama, Psikometri, Cronbach Alfa, ?çerik Geçerli?i

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Orijinal yay?n y?l? 1997).

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: senerbuyukozturk@gmail.com

?leti?im Adresi: Yazar?n akademik kurumu veya güncel ileti?im bilgileri için ilgili referans kayna??na ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

AYKÖ, ?ener Büyüköztürk taraf?ndan 1997 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? genellikle referans gösterilerek mümkündür. Ticari kullan?m ve büyük çapl? uygulamalar için yazardan veya yay?nc?dan izin al?nmas? gerekebilir.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.ulakbim.gov.tr. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi de mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: arastirmaya-yonelik-kaygi-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Büyüköztürk, ?. (1997). Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Kuram ve Uygulamada E?itim Yönetimi Dergisi*, *12*, 453-464.

Ara?t?rmaya Yönelik Kayg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, toplam 12 maddeden olu?maktad?r. Örnek maddelerden biri ?öyledir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mecbur kalmad?kça, ara?t?rma yapmak istemem.

ARABPSYCHOLOGY.COM